

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT		OPISKELUN TAVOITE KOKO TUTKINTO/TUTKINNON OSA/OSIA (TUTKINNON OSITTAIN, KPL)
TUTKINTOJEN MÄÄRÄT Yrittäjyyden ammattitutkinto (AT): 1247 kpl Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto (EAT): 2349 kpl Lähiesihenkilötyön ammattitutkinto (AT): 3306 kpl Isännöinnin ammattitutkinto (AT): 585 kpl Isännöinnin erikoisammattitutkinto (EAT): 105 kpl TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT Yrittäjyyden ammattitutkinto (AT): 3942 kpl Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto (EAT): 7140 kpl Lähiesihenkilötyön AT: 10140 kpl Isännöinnin ammattitutkinto (AT): 1857 kpl Isännöinnin erikoisammattitutkinto (EAT): 315 kpl Paikalliset tutkinnon osat: 6 kpl	YRITTÄJYYDEN AT Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisala 435 kpl Yritystoiminnan kehittämisen osaamisala 660 kpl Yritysneuvonnan osaamisala 111 kpl Tieto puuttuu 36 kpl JOHTAMISEN JA YRITYSJOHTAMISEN EAT Johtamisen ja yritysjohtamisen osaamisala 2160 kpl Sisäisen tarkastuksen osaamisala 6 kpl Tieto puuttuu 174 kpl LÄHIESIHENKILÖTYÖN AT Ei osaamisaloja ISÄNNÖINNIN AT Ei osaamisaloja ISÄNNÖINNIN EAT Ei osaamisaloja	YRITTÄJYYDEN AT koko tutkinto 3648 kpl tutkinnon osa/osia 291 kpl JOHTAMISEN JA YRITYSJOHTAMISEN EAT koko tutkinto 7053 kpl tutkinnon osa/osia 90 kpl LÄHIESIHENKILÖTYÖN AT koko tutkinto 10005 kpl tutkinnon osa/osia 135 kpl ISÄNNÖINNIN AT koko tutkinto 1776 kpl tutkinnon osa/osia 81 kpl ISÄNNÖINNIN EAT koko tutkinto 315 kpl tutkinnon osa/osia 0 kpl

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

- Tutkintojen suoritusmäärissä näyttää olevan jonkin verran kasvua edelliseen vuoteen verrattuna.
 - Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkintojen suoritusmäärässä oli vain hyvin maltillista kasvua verrattuna muihin tutkintoihin.
 - Isännöinnin ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ovat suoritusmäärien valossa erittäin suosittuja tutkintoja, mikä näkyy suoritusmäärien kasvuna. Isännöinnin erikoisammattitutkinnossa on eniten nousua suoritusmäärissä edelliseen vuoteen verrattuna.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

- Tutkinnon osien suoritusmäärissä on myös jonkin verran kasvua edelliseen vuoteen verrattuna.
 - Isännöinnin erikoisammattitutkinnon tutkinnon osien määrässä on nähtävänä eniten suoritusmäärien nousua edelliseen vuoteen verrattuna.
 - Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon tutkinnon osien suoritusmäärissä oli vain maltillista kasvua edelliseen vuoteen verrattuna.

Osaamisalojen suoritusmäärät

- Yrittäjyyden ammattitutkinnon Yritystoiminnan kehittämisen osaamisalan suoritusmäärä on noussut merkittävästi edellisestä vuodesta, Yritysneuvonnan osaamisalassa on hienoista nousua ja Yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisala on pysynyt samalla tasolla.
- Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon osaamisaloissa ei ole merkittäviä muutoksia verrattuna edelliseen vuoteen.

Muut huomiot

- Yrittäjyyden ammattitutkinnon Yritystoiminnan kehittämisen osaamisalan suoritusmäärät ovat suurempia kuin yritystoiminnan suunnittelun ja käynnistämisen osaamisalan. Tämä kertoo yrittäjien tarpeesta yrityksen kehittämiseen osana jatkuvaa oppimista.
- Yritysneuvonnan osaamisalan osalta suoritusmäärät ovat vakiintuneet ja pysyneet maltillisella tasolla verrattuna aikaan jolloin yritysneuvonta suoritettiin omana erikoisammattitutkintona.

Yrittäjyyden ja johtamisen työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Yrittäjyyden AT: 57 kpl
Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT: 50 kpl
Lähiesihenkilötyön AT: 59 kpl
Isännöinnin AT: 26 kpl
Isännöinnin EAT: 20 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Yrittäjyyden AT: 49 kpl
Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT: 46 kpl
Lähiesihenkilötyön AT: 57 kpl
Isännöinnin AT: 24 kpl
Isännöinnin EAT: 9 kpl

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT

Yrittäjyyden AT: 8 kpl
Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT: 4 kpl
Lähiesihenkilötyön AT: 2 kpl
Isännöinnin AT: 2 kpl
Isännöinnin EAT: 11 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET

Yrittäjyyden AT

Suomi 1215 kpl
Ruotsi 18 kpl
Englanti 12 kpl

Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT

Suomi 2331 kpl
Ruotsi 18 kpl

Lähiesihenkilötyön AT

Suomi 3204 kpl
Ruotsi 66
Englanti 36

Isännöinnin AT

Suomi 585 kpl
Ruotsi –

Isännöinnin EAT

Suomi 105 kpl
Ruotsi –

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

- Isännöinnin ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa ja johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnoissa on järjestämisluvien määrissä tapahtunut pientä lisäystä.
- Aktiivisten järjestäjien osalta kasvua on toteutunut erityisesti yrittäjyyden ammattitutkinnon osalta. Vuonna 2022 oli 31 kpl, vuonna 2023 47 kpl ja vuonna 2024 49 aktiivista järjestäjää. Lisäksi Isännöinnin ammattitutkinnon osalta vastaavasti vuonna 2022 18 kpl, 2023 19 kpl ja 2024 24 aktiivista järjestäjää.
- Yrittäjyyden ammattitutkinnon, Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon sekä Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon järjestämisessä on edelleen riittävästi maantieteellistä hajontaa, kun tarkastellaan kaikkia aktiivisia tutkinnon järjestäjiä.
- Vuosina 2022-2024 Isännöinnin ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tarjonta ja tutkintojen suorittaminen mukailevat maantieteellisesti ja määrällisesti Suomen asunto-osakeyhtiöiden määrää.
- Pääsääntöinen tutkintojen suorituskielet on suomi, mutta Yrittäjyyden ammattitutkinnon ja Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon suorittaminen englanniksi ja ruotsiksi on kasvanut.

Yrittäjyyden ja johtamisen työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet (asteikko 1-5)

Palautekyselyt ja pohdinnat

OPISKELIJAPALAUTTEEN PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT

Yrittäjyyden AT: 4,6
Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT: 4,9
Lähiesihenkilötyön AT: 4,8
Isännöinnin AT: 4,8
Isännöinnin EAT: 4,7
(opiskelijapalautteiden kansallinen keskiarvo yhteensä 4,6)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

Yrittäjyyden AT: 4,3
Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT: 4,3
Lähiesihenkilötyön AT: 4,3
Isännöinnin AT: 4,3
Isännöinnin EAT: 4,6
(kansallinen keskiarvo 4,2)

Palautekyselyt ja pohdinnat

TYÖPAIKKAPALAUTE

Yrittäjyyden AT: 4,4
Johtamisen ja yritysjohtamisen EAT: 4,2
Lähiesihenkilötyön AT: 4,3
Isännöinnin AT: 4,2
Isännöinnin EAT: -
(kansallinen keskiarvo 4,2)

Opiskelijapalaute

- Arviointiasteikko 1-5, jossa (5) täysin samaa mieltä, (4) jokseenkin samaa mieltä, (3) osin samaa osin eri mieltä, (2) jokseenkin eri mieltä, (1) täysin eri mieltä. Näyttö-kohdan keskiarvo on otettu palautteen "Näytöt" kysymysryhmästä.
- Keskiarvot näyttöjen kysymysryhmien osalta on paremmat verrattuna muihin kysymysryhmiin kuten, esim. osaamisen hankkimiseen.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Työpaikkaohjaajapalautteen antaa opiskelijalle nimetty vastuullinen työpaikkaohjaaja suoritetulta työpaikkajaksolta.
- Palautteiden antajien määrä oli hyvällä tasolla.
- Palautteet ovat hyvällä tasolla ja yli kansallisen keskiarvon.

Työpaikkapalaute

- Työpaikkapalautteen antaa oppilaitosyhteistyöstä vastaava henkilö.
- Palautteiden antajien määrät ovat hyvällä tasolla.
- Palautteet ovat hyvällä tasolla.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

YRITTÄJYYDEN AT

Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 91,5 %
Tieto puuttuu 1,3 %

JOHTAMISEN JA YRITYSJOHTAMISEN EAT

Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 92,7 %
Tieto puuttuu 0,6 %

LÄHIESIHENKILÖTYÖN AT

Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 94,5 %
Tieto puuttuu 0,4 %

ISÄNNÖINNIN AT

Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 96,4 %
Tieto puuttuu 0,5 %

ISÄNNÖINNIN EAT

Opettaja ja työelämän edustaja
(kaksikantaisuus) 98,1 %
Tieto puuttuu 1,0 %

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Yrittäjyyden ammattitutkinnossa on kaksikantaisuus toteutunut hyvin (91,5 % vuonna 2024). Kehitys on ollut myönteinen (vuonna 2022 osuus oli 71 % ja vuonna 2023 87 %).

Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon kaksikantaisuus on toteutunut ja kehittynyt myös hyvin. Vuonna 2022 81 %, 2023 91 % ja vuonna 2024 92,7 %.

Lähiesihenkilötyön ammattitutkinnon kaksikantaisuus on toteutunut ja kehittynyt myös hyvin. Vuonna 2022 90 %, vuonna 2023 93 % ja vuonna 2024 94,5 %.

Isännöinnin ammattitutkinnon kaksikantaisuuden toteutumisessa on merkittävän myönteinen muutos vuoden 2022 verrattuna. Vuonna 2022 72 %, vuonna 2023 97 % ja vuonna 2024 96,4 %.

Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta

- Isännöinnin erikoisammattitutkinnossa kaksikantaisuus toteutui käytännössä lähes kaikissa arvioinneissa. Myönteinen kehitys vuodesta 2022 53 %, vuonna 2023 85 % ja vuonna 2024 98,1 %.
- Arvioinnista päättäneiden tahojen osalta raporteissa aiempina vuosina merkittävä osa tuloksista oli kirjautunut kohdan ei tietoa/tieto puuttuu -kohdalle. Myönteinen kehitys on ollut erinomaista. Esimerkiksi Yrittäjyyden AT vuonna 2022 8 %, vuonna 2023 6 % ja vuonna 2024 1,3 %. Sama suuntaus toteutuu erinomaisesti myös muissa tutkinnoissa. Koulutuksen järjestäjät ovat suhtautuneet myönteisesti ja ratkaisuhakuisesti tietojärjestelmien integraatioita koskeviin kehittämistarpeisiin.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

YRITTÄJYYDEN AT

Työpaikka 79,01 %

Oppilaitos 10,57 %

Työpaikka ja oppilaitos 2,05 %

Tieto puuttuu 8,37 %

JOHTAMISEN JA YRITYSJOHTAMISEN EAT

Työpaikka 84,25 %

Oppilaitos 0 %

Työpaikka ja oppilaitos 1,51 %

Tieto puuttuu 14,11 %

LÄHIESIHENKILÖTYÖN AT

Työpaikka 91,01 %

Oppilaitos 0 %

Työpaikka ja oppilaitos 0,59 %

Tieto puuttuu 8,31 %

ISÄNNÖINNIN AT

Työpaikka 98,38 %

Oppilaitos 0 %

Työpaikka ja oppilaitos 0,16 %

Tieto puuttuu 1,29 %

ISÄNNÖINNIN EAT

Työpaikka 98,1 %

Oppilaitos 0 %

Työpaikka ja oppilaitos 0 %

Tieto puuttuu 1,9 %

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Yrittäjyyden ammattitutkinnossa yrittäjyyttä suunnittelevalla opiskelijalla ei välttämättä vielä ole omaa yritystä, joten he näyttävät tutkinnon perusteiden mukaisen osaamisen suunnitelmien avulla.
- Lisäksi toimivilla (yksin-)yrittäjillä on usein kotitoimistoja. Näyttöpaikaksi voidaan tällöin merkitä oppilaitos tai työpaikka. Kirjaamisessa saattaa olla eroja eri oppilaitosten välillä.
- Muissa tutkinnoissa, joissa on valittu työpaikka ja oppilaitos, saattaa olla, että jotain arvioinnin kohdetta on täydennetty oppilaitosnäytöllä. Esim. isännöinnin tutkinnoissa työtehtävät eivät aina osu vuodenkierrossa näyttöjen kanssa sopivaan ajankohtaan, jolloin voidaan joutua osoittamaan osaaminen jollain muulla tavoin.

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Kaikista opiskelijahallintajärjestelmistä ei tieto aina siirry Koskeen 100 %:sesti, jolloin merkintänä on tieto puuttuu.
- On myös mahdollista, että joukossa on oppilaitos, joka jättää suorituspaikan merkitsemättä.
- Yleisesti voidaan sanoa, että näytöt on toteutettu työtä tehden aidoissa työtehtävissä. Työelämälähtöisyys toteutuu hyvin.
- Tutkintojen suorittaminen työpaikoilla on toteutunut aiempia vuosia paremmin. Kehitys näissä tutkinnoissa on ollut erimaista.

Koulutuksen järjestäjien käytännöt

- Näyttöjä suoritetaan entistä enemmän Teamsin välityksellä, esim. Yrittäjyyden ammattitutkinnon osalta.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Yrittäjyyden ammattitutkinto

On tärkeää, että yrittäjyyttä suunnitteleville, yrittäjinä toimiville ja yritysneuvontaa tekeville on omat suuntautumisvaihtoehdot ja erilliset osaamisalat. Toivomme, ettei tätä rakennetta muuteta jatkossakaan. Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteet ovat pääosin hyvät, mutta osa työelämäarvioijista on kokenut liiketoiminnassa toimimisen tutkinnon osan haastavaksi. Tämän tarpeellisuutta on syytä pohtia.

Yrityskauppa- ja sukupolvenvaihdostilanteiden huomioiminen tutkinnon perusteissa on työelämän ja sidosryhmien näkökulmasta tärkeää.

Yrittäjyys on ammatti, joka tarvitsee oman tutkintonsa kuten muutkin ammatit. On tärkeää, että yrittäjyyden ammattitutkinnon kohderyhmät ovat selkeästi määriteltä. Jos yrittäjämäisiä tutkinnon osia tuodaan muihin tutkintoihin, on vaarana sekoittaa varsinaisen yrittäjän ammatin ja kuvitellun yrittäjyyden. Näiden kahden erottaminen on olennaista.

Lähiesihenkilötyön ammattitutkinto

Kehittämissuunnitelma -tutkinnon osaa pidetään puutteellisena, koska siinä ei tarvitse toteuttaa kehittämistä. Pelkästään suunnittelu ei riitä vaan pitäisi myös toteuttaa suunnitelma eli kehittämishanke. Tämä on huomioitu uudessa tutkinnon perusteen luonnoksessa, joka astuu voimaan tammikuussa 2026.

Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto

Sisäisen tarkastuksen osaamisalan vähäinen suorittajamäärä (6 kpl/2024) ja niiden suorittaminen keskittyy kahdelle koulutuksen järjestäjälle. Lisäksi sisäistä tarkastamista voi suorittaa yksityisten toimijoiden maksullisilla kursseilla. Joten tarvitaanko tätä toisen asteen koulutuksessa ja onko Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto oikea paikka sille?

Tutkinnon järjestäminen sujuu yleisellä tasolla hyvin. Kehittämiskohteet liittyvät työelämäarvioijan perehdyttämiseen, HOKS:n seurantaan ja päivittämiseen sekä osaamisen varmistamiseen ennen näyttöjä.

Isännöinnin ammattitutkinto ja Isännöinnin erikoisammattitutkinto

Isännöinnin ammattitutkinnon perusteet vastaavat hyvin työelämän tarpeita. Tämä ilmeni sekä tutkinnon järjestäjille suunnatussa yhteistyötapaamisessa että vierailukäynnillä saadusta palautteesta. Erityisesti isännöinnin kehittämissuunnitelman laatiminen on herättänyt kasvavaa kiinnostusta, sillä sen koetaan tukevan yritysten kehittämistä ja työnantajien tarpeita.

Yhteistyötapaamisessa ja vierailukäynnillä nousi esiin tarve huomioida tutkinnon perusteiden uudistuksessa alan digitalisoituminen, energia-talous ja muuttuva lainsäädäntö. Esimerkkeinä mainittiin asunto-osake-yhtiölain päivitys sekä huoneistotietojärjestelmä. Lisäksi esitettiin toiveita isännöintialan termistön ajantasaistamisesta ja yhtenäistämisestä.

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2024.

Vipusen raporttiselosteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www-sivustolla](http://www.sivustolla):
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN